

φρανκφόρτης Behyoffer, ἔχουσιν χαρακτηῖρας ἐκ Γαλλίας, τὴν τῶν Κυδωνιῶν, ἥτις συνέστη περὶ τὸ 1820 καὶ διήρκεσε μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὴν τῆς Σάμου, ἣν συνεσχέσαντο αὐτόσε τῷ 1831 ὁ Ι. Δεσάτης καὶ Γ. Κλεάνθης. Οὕτω δὲ προσθέσαντες εἰς τὸν κατάλογον τῶν λογίων Ἑλλήνων τοῦ Κ. Βρετοῦ ἐξ Σαμίου, ὁκτώ Πατμίους, ἓνα Κουταλιανόν, δύο Σινωπεῖς, ἓνα Λέριον ἓνα Μήλιον καὶ τρεῖς Ψαριανούς, πρὸς δὲ ἀνακοινοῦντες καὶ τρεῖς τυπογραφίας, ἃς ἐκεῖνος παρέλειψε, καταπαύομεν τὴν σύντομον ταύτην βιβλιογραφίαν.

ΕΠΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ
ἐρανισθεῖσα μὲν ὑπὸ Δ. Παπαρηγοπούλου, ἐκδοθεῖσα δὲ ὑπὸ Ν. Β. Νάκη, βιβλιοπώλου. Ἐν Ἀθήναις 1864. Τιμᾶται δρ. 1,25. Τὸ βιβλίον τοῦτο συνιστᾶμεν ὡς μεθοδικώτατον εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ λάβωσι γνῶσιν τῆς ἐξοχωτέρας περιόδου τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Τὸ ὅλον πόνημα διαιρεῖται εἰς τεσσαράκοντα δύο μαθήματα, ὧν τὰ ἑπτὰ πρῶτα πραγματεύονται ἐν συντόμῳ περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῶν ἀρματωλῶν, καὶ τῆς ἐν ἔτει 1769 ἐπαναστάσεως τῆς Πελοποννήσου.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΤΟΥ τηλεγράφου ἡ χρῆσις τόσον ἐγενικεύθη ἐν Εὐρώπῃ, ὥστε ἐν Λονδίνῳ π. χ. ὑπάρχουσιν ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ δύο τηλεγράφοι εὐκολύνοντες τὴν ἐντὸς τῆς πόλεως ἀνταπόκρισιν· καὶ ὁ μὲν ἐξ αὐτῶν δι' ὀγδοήκοντα τηλεγραφεῖων μεταδίδει ἀγγελίας ἀπὸ καταστήματος εἰς κατάστημα καθ' ὅλας τῆς πόλεως τὰς διευθύνσεις ἀντὶ μετριοπάτης πληρωμῆς· ὁ δ' ἕτερος εἶναι οἰκιακὸς οὕτως εἰπεῖν τηλεγράφος, ὑπηρετῶν μόνους συνδρομητὰς οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς μὴ τοιοῦτους. Ὁ ἔμπορος φέρ' εἰπεῖν ὁ κατοικῶν εἰς τὸ ἐν ἄκρον τῆς πόλεως, καὶ ἔχων τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖόν του εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, δύναται νὰ συγκοινωνῇ καθ' οἷανδήποτε ὥραν μετὰ τῆς οἰκογενείας του, δι' ἐπίτηδες ἡλεκτρικοῦ σύρματος χορηγούμενου ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν τηλεγράφων, ὥστε διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὁ

ἔμπορος ἐπιθέτων τὸν δάκτυλον ἐπὶ μικροῦ κομβίου δύναται ἀπὸ τοῦ γραφείου του, ἄνευ ἐπεμβάσεως τρίτου προσώπου, νὰ κοινοποιῇ εἰς τὴν σύζυγόν του ἀφόβως καὶ ἀσφαλῶς ὅ,τιδήποτε μυστήριον θέλῃ, καὶ τὰνάπαλιν. Ἐὰν δὲ τύχῃ νὰ φθάσῃ μία εἰδήσις καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς παρευρίσκειται εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου κεῖται ὁ μικρὸς τηλεγράφος, ἡ εἰδήσις ἐκεῖνη σημειοῦται μόνῃ τῆς ἐπὶ μικρᾶς λευκῆς ταινίας.

Μικρογράφοις *πινάκων* διὰ τῆς φωτογραφίας. Ἄλλοτε ἵνα ἀναχθῇ εἰς μικροτέραν κλίμακα γεωγραφικὸς χάρτης ἢ ἄλλο ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον ἀπητεῖτο καὶ χρόνος καὶ κόπος οὐκ ἐλάχιστος καὶ μαθηματικὰ ἐργαλεῖα καὶ πολλοὶ ὑπολογισμοί. Ἐσχάτως ὅμως διὰ τῆς φωτογραφίας ὅλα ταῦτα διευκολύνθησαν, ὥστε εἰς ἀπλοῦς φωτογράφος τῇ βοήθειᾳ τῆς μηχανῆς τοῦ ἐκτελεῖ ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ἐργασίαν, τὴν ὅποιαν εὐδόκιμος μηχανικὸς μετὰ πολλὰς ἴσως ἡμέρας ἤθελε φέρει εἰς πέρας καὶ ἐπὶ ἀδρᾶ, ἐννοεῖται, ἀντιμισθία.

Τελειοποιήσις τῆς τυπογραφίας. Πρὸ ὀγδοῆς, κοντα ἐτῶν μόλις ἦν κατορθωτὸν νὰ ἐκτυπωθῶσι 700 φύλλα ἐφημερίδος ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ὥστε ἦτον ἀδύνατον ἐφημερίς ἔχουσα χιλίους συνδρομητὰς νὰ ἐκδίδεται καθ' ἐκάστην, ἐνῷ σήμερον ἐν μηχανικὸν πιεστήριον κινούμενον διὰ τοῦ αἵματος ἐκτυποῖ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ 150,000 φύλλα ἐφημερίδος, τρισεγίστου μάλιστα σχήματος, ὡς εἶναι λόγου χάριν ὁ ἐν Λονδίνῳ ἐκδιδόμενος *Χρόνος*, οὗτινος ἕκαστον φύλλον ἐμπεριέχει δεκάκις οἷανδήποτε μεγάλην Ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα.

* * Ἡ φύσις, λέγει ὁ Βουφὼν, πλάττει ἐνίοτε ἀνθρώπους τεραστείως πολυσάρκους, καὶ τοιοῦτοι ἀπαντῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἐν ἔτει 1750 ἐξυγίσθη εἰς νέος ἔμπορος 20ετής καὶ εὗρέθη ὅτι εἶχε βάρος 609 Ἀγγλικὰς λίτρας. Ἐννέα δὲ ἄνθρωποι μετρίου ἀναστήματος περιεκλείοντο ὅλοι ἑμοῦ ἐντὸς τοῦ ἐπενδύτου του κομπομένου. Τῷ 1775 ἀνήγγειλαν αἱ ἐφημερίδες ὅτι ἀπέθανεν ὁ παχύτερος Ἀγγλος· οὗτος πάλιν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ εἶχε βάρος 689 λίτρας, μὴ δυνάμενος δὲ πρὸ τινων ἐτῶν νὰ περιπατῇ πεζῶς περιεφέρετο πάντοτε ἐφ' ἀμάξης, καὶ 14 ἄνθρωποι τὸν μετέφερον εἰς τὸν τάφον του.

Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅμως ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι παρὰ φύσιν πολυσάρκοι καὶ πολυφάγοι· διηγοῦνται μάλιστα περὶ ἐνὸς ὅστις κατέφαγε πολλὰς ἑκατοστώας Κριτικῶν Γραμματίων καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔπαθε δυσπεψίαν, καὶ περὶ ἐτέρου ὅστις κατε-

ερόχθιζε κατ' ἔτος ὀλοκλήρους κομπανίας Ἰταλῶν ἠθοποιῶν· ἐν ἔτος μάλιστα παρ' ὀλίγον κατέπινεν ὡς ἐπιδόρπιον καὶ αὐτὸ τὸ θέατρον!...

Καταβράκτης. Στρατιωτικὸν ἀποσπασμα περιπλανώμενον πρὸς κατόπτευσιν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Σνέκου, ἤκουσεν ὑπόκωφον καὶ παρατεταμένον πάταγον, ἐπειδὴ δὲ ὁ κρότος δὲν ἔπαυεν ἀλλ' ἐξηκολούθει ἐπὶ δύο ὀλοκλήρους ἡμέρας, οἱ ἀξιοματικοὶ τοῦ ἀποσπάσματος, ὑπὸ περιεργείας κεντηθέντες, ἀπεφάσισαν ν' ἀνακαλύψωσι τὴν αἰτίαν. Ὁδηγούμενοι λοιπὸν ὑπὸ τοῦ κρότου ἔφθασαν μετὰ πολύμοχθον πορείαν εἰς θέσιν ἔνθα εἶδον ἐν μεγίστῃ ἐκπλήξει τὸν ποταμὸν Σνέκον καταπίπτοντα ὀλοκλήρον ὡς κρυσταλλῶδες σῶμα ἀπὸ ὕψους 198 ποδῶν εἰς ἀποκρήμνους βράχους, ὅθεν πάλιν κατήρχετο παφλάζων 700 ἔτι πόδας δι' ἄλλεπαλλήλων καταβράκτων ἐν ἀποστάσει ἑπτὰ μιλίων. Ὁ νέος οὗτος καταβράκτης κατὰ μὲν τὸν ὄγκον εἶναι ἴσος τῷ Νιαγάρα, ὑπερβαίνει δὲ αὐτὸν κατὰ τὸ ὕψος 38 πόδας!

Σιδηρόδρομος ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ. Τὴν 10 τρέχοντος Φεβρουαρίου ἤρχισαν τέλος πάντων αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι τοῦ πολυθρυλλήτου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηρόδρομου καὶ ἤρχισαν διὰ τῆς διατμήσεως τοῦ ἀντικρὺ τῆς Ἀγίας Τριάδος λοφίσκου. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ἡ συγκοινωνία μεταξὺ τῶν δύο τούτων πόλεων δι' ἀτμαμαζῶν γιγνομένη θέλει ἀνοίξῃ εὐρύτερον στάδιον εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν.

ΣΟΡΒΟΛΟΣ ΚΡΗΣ.

ΧΑΛΕΠΩΤΑΤΟΣ πόλεμος συνίστατο ἤδη τῷ 1439 ἀναμέσον τῆς Ἑνετικῆς Ἀριστοκρατίας καὶ τοῦ Δουκὸς τῶν Μεδιολάνων, εἰς τὸν ὅποιον καὶ ἕτεροι προσετέθησαν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ δυναστῶν καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ κατεῖχον τὴν λίμνην τὴν νῦν καλουμένην Γάρδαν (1) καὶ τὰς περιθεούσας ὄχθας,

ὥστε καὶ αἱ ἀμφικείμεναι πόλεις Βρεξία (Brescia) καὶ Οὐήρων (Verona) ἔτρεχον τὸν ἔσχατον τῆς ἀλώσεως κίνδυνον. Ἐπειγόμενοι πανταχόθεν οἱ Ἑνετοὶ στρατιῶται κατάρθωσαν τελευταῖον, τέμνοντες ὁδὸν, νὰ διεξέλθωσι διὰ τοῦ ἀρκτικοῦ μέρους τῆς λίμνης, τὸ ὅποιον ὑπὲρ τὰ ἄλλα πλήθει μὲν ὄχι ἀγενοὺς χώρας, ἀλλὰ περιζώννυται ἐξ ἀπροσβάτων ὀρέων. Ἦτο δὲ παρὰ τὴν διέξοδον ταύτην λιμὴν ὀνομαζόμενος Τούρβολος, τὸν ὅποιον καταλαβὼν ὁ στρατηγὸς ἔγραψε πρὸς τὴν Ἀριστοκρατίαν ὅτι ἐτμήθη ἡ ὁδὸς, ὅθεν καὶ τὸν ἐχθρὸν ἠδύναντο νὰ ἐκδιώξωσι καὶ τὰς ἀπειλουμένας πόλεις εὐκόλως νὰ βοηθήσωσι. Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τοῦ σκοποῦ ἦτο ἀναγκαῖος στόλος· ἀλλὰ πῶς νὰ κατορθωθῇ τὸ τοιοῦτον ἔνθα οὔτε δρυμοὶ παρῆσαν πρὸς ναυπηγίαν, οὔτε ποταμοὶ πρὸς διαγωγὴν πλοίων. Ἐν ᾧ δὲ πολλὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐσάλευον τालαντεύμενοι τὴν γνώμην οἱ συγκλητικοὶ καὶ τὰ πράγματα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἦσαν μετέωρα, ἔλλυν τις ὀνόματι Σόρβολος, Κρῆς τὴν πατρίδα, προσελθὼν εἰς τὴν Σύγκλητον ἐδήλωσεν ὅτι, ἐὰν ἐχορηγοῦντο εἰς αὐτὸν τὰ χρεῖώδη, θαρβύοντως ἀνεδέχεται τὴν μετακόμισιν τοῦ στόλου ἀπὸ τῆς Βενετίας εἰς τὴν λίμνην Γάρδαν. Τολμηρὸν ἐφάνη εἰς τὴν Σύγκλητον καὶ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο δυσχερέστατον ἔργον ἡ μεταφορὰ στόλου πλέον ἢ ἐπὶ διακόσια μίλια μεταξὺ κρημνῶν καὶ ζυγῶν ὀρέων· ὅθεν ὁ ἐπαγγελλόμενος ἐλογίσθη κατ' ἀρχὰς ὡς ληρώδης καὶ φρενόληπτος *Γραικύλος*. Πολλῶν δὲ λεγόντων περὶ αὐτοῦ σεμνοῦς λόγους καὶ ἐπαινούντων τὴν εὐφυίαν, ἔτι δὲ καὶ αὐτοῦ ἰσχυρῶς καὶ ἀτρέπτως ἐπιμένοντος εἰς τὴν γνώμην, τελευτῶσα ἡ Σύγκλητος ἀνεπέσθη καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ πράξῃ κατὰ τὸ δοκοῦν. Ὁ δὲ προθύμως ἀπτόμενος τοῦ ἔργου, ταχέως ἀνέειλκεν ἀπὸ τοῦ ναυστάθμου δύο τριῆρεις, τέσσαρας κέλητας καὶ εἰκοσιπέντε σκάφας, καὶ ἄνω διὰ τοῦ ποταμοῦ Ἀθέσιος (Adige) ἤγαγεν ἅπαντα εἰς Οὐηρώνα. Ἐκείθεν δὲ, βόας ὑποζεύξας ἀνὰ τέσσαρας, καὶ αὐτὸς αἰεὶ ὁ ἐπινοήσας τὸ ἔργον ἡγούμενος καὶ ἐπιστατῶν, αἰτίως διήνυσεν τὴν ὁδὸν ἅπασαν μέχρι τῆς κόμης Μαύρου. Ἐνταῦθα ὑποθέμενος ζυλίνους κυλίνδρους εἰς τὰς τριῆρεις ἵνα ἐπιτρέχωσιν ἀκωλύτως καὶ τὰ μικρότερα πλοῖα εἰς ἀμάξας ἐπιβιβάσας, ἤλαυνε διὰ πεδίων σχεδὸν ὁμαλῶν ἐπὶ ἑξ μίλια, καὶ διὰ τῶν μεγίστων ἀγώνων τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ὑποζυγίων μετένεγκε τὸ φορτίον εἰς τὴν καλουμένην λίμνην τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου. Ἐφίστανται δὲ εἰς αὐτήν, ὥσπερ τεῖχος, ἄβρατοι καὶ

(1) Βηνάκος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· «λίμνας δὲ εἶναι φησιν» ἐν τοῖς ὅροις (Ἀλπεσι) πλείους μὲν, τρεῖς δὲ μεγάλας· «ὧν ἡ μὲν Βηνάκος ἔχει μῆκος πεντακοσίων σταδίων,» πλάτος δὲ ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔκρεθ δὲ ποταμὸς Μίγκιος». Στραβ. Β, δ' § 208.— «Ὁ δὲ ἡμέτερος Εὐγένιος μεταφράζων ἐν 159 στίχον τοῦ Β' τῶν Γεωγραφικῶν *teque fluctibus et fremitu assurgens Benace* ἔγραψε «Σεῖο τε Β η ν ἄ κ η, ἡ πόντιον οἶμα ἐγείρεις». Καὶ ἐνταῦθα δὲ μᾶς συγχωρηθῇ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι εἰμὲν οὗτος ἀποτείνεται μετὰ τοῦ Λατίνου ποιητοῦ πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς, δὲν ἀποτείνεται ὅμως καὶ πρὸς τὰ ὦτα ὡς ἐκεῖνος.